

แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

แนวคิดและวัตถุประสงค์

การมีระบบการควบคุมภายในที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทที่มีประชาชนเป็นผู้ถือหุ้น โดยระบบที่ดีจะสามารถช่วยป้องกัน บริหาร จัดการความเสี่ยงหรือความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัทและผู้ที่มีส่วนได้เสียได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สิน จากการทุจริต เสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำบัญชี รายงานที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)¹ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส ประเทศไทย (PwC Thailand) ในการพัฒนาแบบประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน (“แบบประเมิน”) ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้บริษัทใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทด้วยตนเอง

แบบประเมินนี้ได้จัดทำตามแนวคิดของ COSO¹ (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ที่ได้ปรับปรุง framework ใหม่ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2556 และนำมาปรับให้เข้าใจง่ายขึ้น รวมทั้งเหมาะสมกับบริษัทจดทะเบียนไทย ซึ่งคำถามหลักยังแบ่งออกเป็น 5 ส่วนเช่นเดียวกับแนวทางของ COSO เดิม แต่ได้ขยายความแต่ละส่วนออกเป็นหลักการย่อยรวม 17 หลักการ เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพของแต่ละส่วนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การนำไปใช้

บริษัทควรใช้แบบประเมินนี้เป็นแนวทางในการประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบควบคุมภายในอย่างน้อยทุกปี และอาจมีการทบทวนเพิ่มเติมหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ การประเมินดังกล่าวควรผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็น มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริษัทได้

การตอบแบบประเมินในแต่ละข้อ ควรอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติจริง หากประเมินแล้วพบว่า บริษัทยังขาดการควบคุมภายในที่เพียงพอในข้อใด (ไม่ว่าจะเป็นการไม่มีระบบในเรื่องนั้น หรือมีแล้วแต่ยังไม่เหมาะสม) บริษัทควรอธิบายเหตุผลและแนวทางแก้ไขประกอบไว้ด้วย

¹ เป็นคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (Institute of Internal Auditors หรือ IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)

1. องค์กรแสดงถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรง (Integrity) และจริยธรรม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
1.1 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดแนวทาง และมีการปฏิบัติที่อยู่บนหลักความซื่อตรงและการรักษา จรรยาบรรณในการดำเนินงาน ที่ครอบคลุมถึง 1.1.1 การปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน และการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ 1.1.2 การปฏิบัติต่อลูกค้า ลูกค้า และบุคคลภายนอก	✓ ✓		อ้างอิง. ข้อพึงปฏิบัติด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณทางธุรกิจ Code of Conduct และ/ นโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน Anti-Corruption / คู่มืออำนาจดำเนินการ/หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี / กฎบัตรของคณะกรรมการ
1.2 มีข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรงและรักษา จรรยาบรรณ ที่ครอบคลุมถึง 1.2.1 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรม (Code of Conduct) สำหรับผู้บริหารและพนักงาน ที่เหมาะสม 1.2.2 มีข้อกำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับกิจการ ซึ่งรวมถึงการห้ามคอร์รัปชันอันทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร² 1.2.3 มีบทลงโทษที่เหมาะสมหากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดข้างต้น 1.2.4 มีการสื่อสารข้อกำหนดและบทลงโทษข้างต้นให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบ เช่น รวมอยู่ในการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ ให้พนักงานลงนามรับทราบข้อกำหนดและบทลงโทษเป็นประจำทุกปี รวมทั้งมีการเผยแพร่ Code of Conduct ให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอกได้รับทราบ	✓ ✓ ✓ ✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 1.1 บริษัทมีการติดประกาศประชาสัมพันธ์ภายในบริษัทและ/ ลงประกาศใน Website บริษัท

² บริษัทควรกำหนดการควบคุมภายในตามมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของบริษัท

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
1.3 มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct 1.3.1 การติดตามและประเมินผลโดยหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติ (Compliance Unit) 1.3.2 การประเมินตนเองโดยผู้บริหารและพนักงาน 1.3.3 การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอิสระจากภายนอกองค์กร 1.4 มีการจัดการอย่างทันท่วงที หากพบการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความซื่อตรงและการรักษา จรรยาบรรณ 1.4.1 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถตรวจพบการฝ่าฝืนได้ภายในเวลาที่เหมาะสม 1.4.2 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถลงโทษหรือจัดการกับการฝ่าฝืนได้อย่างเหมาะสม และภายในเวลา อันควร 1.4.3 มีการแก้ไขการกระทำที่ขัดต่อหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณอย่างเหมาะสม และ ภายในเวลาอันควร	✓ ✓ ✓ ✓	✓	บริษัทได้จัดทำ แบบประเมินตนเองการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตรวจสอบ/ แบบประเมินความพึงพอใจของระบบ การควบคุมภายใน ฝ่ายตรวจสอบภายในและฝ่ายบุคคลเป็นหน่วยงานกำกับดูแล และรายงานต่อคณะกรรมการบริหาร และบริษัทยังมีช่องทาง Whistle-Blower / Email / กล่องรับข้อร้องเรียน/ เป็นช่องทาง สำหรับสื่อสารกับผู้บริหารโดยตรง การจัดการกรณีไม่ปฏิบัติ ตามข้อกำหนดฯ เป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับการทำงานของ บริษัท

2. คณะกรรมการมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่กำกับดูแล (Oversight) และพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
2.1 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแยกจากฝ่ายบริหาร โดยได้สงวนสิทธิ์อำนาจเฉพาะของ คณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน	✓		บริษัทมีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการบริหาร รวมทั้งกำหนด อำนาจอนุมัติเฉพาะของคณะกรรมการบริษัทตามขอบเขต อำนาจการอนุมัติไว้อย่างชัดเจน ในคู่มืออำนาจดำเนินการ
2.2 คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและวัดผลได้ เพื่อเป็น แนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน	✓		บริษัทกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจและแผนธุรกิจโดย รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทและกำกับดูแลงบประมาณให้อยู่ในกรอบตามที่บริษัทกำหนด

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
2.3 คณะกรรมการกำกับดูแลให้บริษัทกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎบัตร ซึ่งครอบคลุมบทบาทที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงิน	✓		คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลผ่านทาง กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ และกฎบัตรของฝ่ายตรวจสอบภายในตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และตามคู่มืออำนาจดำเนินการบริษัท
2.4 คณะกรรมการเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท และมีความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท หรือสามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆได้	✓		บริษัทมีคณะกรรมการซึ่งมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับธุรกิจ และสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์กับบริษัท
2.5 คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระที่มีความรู้ ความสามารถน่าเชื่อถือ และมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง เช่น ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท ไม่มีความสัมพันธ์อื่นใด อันอาจมีอิทธิพลต่อการใช้ดุลยพินิจและปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ ในจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอ	✓		บริษัทมีคณะกรรมการตรวจสอบ/ คณะกรรมการอิสระซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2.6 คณะกรรมการกำกับดูแลการพัฒนาและปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายใน ในองค์กร ซึ่งครอบคลุมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการสื่อสาร และการติดตาม	✓		คณะกรรมการบริษัทมีการกำกับดูแลให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดีตามหลักเกณฑ์ COSO 2013 โดยให้ครอบคลุม 5 ปัจจัย

3. ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีโครงสร้างสายการรายงาน การกำหนดอำนาจในการสั่งการและความรับผิดชอบที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแล (Oversight) ของคณะกรรมการ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
3.1 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งทางธุรกิจและกฎหมาย รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบ่งแยกหน้าที่ในส่วนงานที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างกัน มีงานตรวจสอบภายในที่ขึ้นตรงกับกรรมการตรวจสอบ และมีสายการรายงานที่ชัดเจน เป็นต้น	✓		บริษัทมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรบริษัทให้เหมาะสมกับสภาพของธุรกิจ บริษัทมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่และการถ่วงดุลในสายการบังคับบัญชาและการรายงานที่ชัดเจน โดยให้ฝ่ายตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
3.2 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดสายการรายงานในบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการสื่อสารข้อมูล	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 3.1
3.3 มีการกำหนด มอบหมาย และจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมระหว่าง คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร และพนักงาน	✓		บริษัทมีการกำหนดขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความ รับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ประธานกรรมการบริษัท (CEO) และฝ่ายบริหาร รวมถึงระดับผู้จัดการและระดับหัวหน้า งาน และบริษัทกำหนดอำนาจอนุมัติเฉพาะของคณะกรรมการ บริษัทตามขอบเขตในคู่มืออำนาจดำเนินการ (Level of Authorization) อย่างชัดเจนทั้งในระดับคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการบริหาร รวมทั้งได้กำหนดหน้าที่การทำงาน ของพนักงานทุกตำแหน่ง (Job Description)

4. องค์กรแสดงถึงความมุ่งมั่นในการจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
4.1 บริษัทมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่ เหมาะสม และมีกระบวนการสอบทานนโยบายและวิธีการปฏิบัตินั้นอย่างสม่ำเสมอ	✓		บริษัทมีการกำหนดหน้าที่การทำงาน (Job Description)และมี การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยผู้บริหารและหัวหน้างานทุก ปี และบริษัทมีการจัดทำแผนการฝึกอบรมประจำปี
4.2 บริษัทมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้แรงจูงใจหรือรางวัลต่อบุคลากรที่มีผลการ ปฏิบัติงานดี และการจัดการต่อบุคลากรที่มีผลงานไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึง การสื่อสารกระบวนการเหล่านี้ ให้ผู้บริหารและพนักงานทราบ	✓		บริษัทมีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี และกำหนด หลักเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน โดยผู้บังคับบัญชาจะ ประเมินประสิทธิภาพการทำงาน/เป้าหมายในการทำงาน/ ประสิทธิภาพของงาน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาแรงจูงใน และรางวัลต่างๆ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
4.3 บริษัทมีกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือเตรียมพร้อมสำหรับการขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมอย่างทันเวลา	✓		บริษัทให้ความสำคัญด้านทรัพยากรบุคคล โดยจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านบุคลากร และมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงบริษัทได้ประเมินระดับความเสี่ยง และกระบวนการในการติดตามผลการแก้ไข
4.4 บริษัทมีกระบวนการสรรหา พัฒนา และรักษาผู้บริหารและพนักงานทุกคน เช่น การจัดระบบที่ปรึกษา (Mentoring) และการฝึกอบรม	✓		บริษัทมีกระบวนการสรรหา การทดลองงาน การประเมินผล การฝึกอบรม และการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี
4.5 บริษัทมีแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) ที่สำคัญ	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 4.3

5. องค์การกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
5.1 คณะกรรมการและผู้บริหารมีกระบวนการและการสื่อสารเชิงบังคับให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อ การควบคุมภายใน และจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติ ในกรณีที่เกิดจำเป็น	✓		บริษัทมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ISO9001:2008และ ประกาศใช้งานคู่มือการปฏิบัติงานโดยให้พนักงานมีการ ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ
5.2 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัล ที่เหมาะสม โดยพิจารณาทั้งเรื่องการปฏิบัติตาม Code of Conduct และวัตถุประสงค์ในระยะสั้นและระยะยาว ของบริษัท	✓		บริษัทซึ่งงบประมาณเป็นเป้าหมายในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานและมีการประเมินแรงจูงใจ การให้รางวัลในแง่ ค่า คอมมิชชั่น และแรงจูงใจอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงิน บริษัทอยู่ระหว่าง ดำเนินการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน KPI เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามเป้าหมายในระยะสั้นและระยะยาวของ บริษัท
5.3 คณะกรรมการและผู้บริหารประเมินแรงจูงใจและการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้สามารถเชื่อมโยง กับความสำเร็จของหน้าที่ในการปฏิบัติตามการควบคุมภายในด้วย	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 5.2

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
5.4 คณะกรรมการและผู้บริหารได้พิจารณาไม่ให้มีการสร้างแรงกดดันที่มากเกินไปในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคน	✓		บริษัทกำหนดงบประมาณในด้านต่างๆ โดยพิจารณาจากปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากแผนกต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องและตามบรรลุมัตถุประสงค์ และเป้าหมายทั้งด้านการลงทุน ด้านบุคลากร และงบประมาณด้านอื่นๆ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

6. องค์กรกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเพียงพอ เพื่อให้สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
6.1 บริษัทสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และเหมาะสมกับธุรกิจ ในขณะที่นั้น โดยแสดงได้ว่ารายการในรายงานทางการเงินมีตัวตนจริง ครบถ้วนแสดงถึงสิทธิหรือภาระผูกพันของบริษัทได้ถูกต้อง มีมูลค่าเหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง	✓		บริษัทมีการสอบทานรายงานทางการเงินให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอ และถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รองรับโดยทั่วไป เหมาะสมกับธุรกิจ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นโยบายทางบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี ซึ่งได้รับการพิจารณาโดยผู้บริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ และตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต
6.2 บริษัทกำหนดสาระสำคัญของรายการทางการเงิน โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญ เช่น ผู้ใช้รายงานทางการเงิน ขนาดของรายการ แนวโน้มของธุรกิจ	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 6.1
6.3 รายงานทางการเงินของบริษัทสะท้อนถึงกิจกรรมการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 6.1

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
6.4 คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง อนุมัติและสื่อสารนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมขององค์กร	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 7.1

7. องค์การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
7.1 บริษัทระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทั้งระดับองค์กร หน่วยธุรกิจ ฝ่ายงาน และหน้าที่งานต่าง ๆ	✓		ฝ่ายตรวจสอบภายในมีการประเมินความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติงานครอบคลุมธุรกิจ และหน้าที่การทำงานในหน่วยงานต่างๆ
7.2 บริษัทวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓		บริษัทได้พิจารณาประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงในด้านต่างๆ
7.3 ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง	✓		บริษัทได้รับข้อมูลที่ใช้สนับสนุน เพื่อมาพิจารณาความเสี่ยงในด้านต่างๆ จากผู้บริหาร พนักงานทุกระดับในหน่วยงานต่างๆภายในบริษัท
7.4 บริษัทได้ประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยพิจารณาทั้งโอกาสเกิดเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	✓		บริษัทมีการพิจารณาและจัดระดับความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านโอกาสที่จะเกิดขึ้น และผลกระทบความเสียหาย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อนโยบายขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
7.5 บริษัทมีมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง โดยอาจเป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (Acceptance) การลดความเสี่ยง (Reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (Sharing)	✓		บริษัทมีการกำหนดมาตรการในด้านบริหารความเสี่ยงโดยได้กำหนดแผน และมาตรการบริหารความเสี่ยงในระดับต่างๆ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

8. องค์การได้พิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุลักษณะประจักษ์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
8.1 บริษัทประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้น โดยครอบคลุมการทุจริตแบบต่างๆ เช่น การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียทรัพย์สิน การคอร์รัปชัน การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุมภายใน (Management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	✓		บริษัทมีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตภายในองค์กร ซึ่งครอบคลุมการทุจริตแบบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และบริษัทได้กำหนดนโยบายเพื่อประกาศเจตนารมณ์ในการเข้าร่วมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันกับภาครัฐ
8.2 บริษัทได้ทบทวนเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนดแล้ว รวมทั้งได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของการให้สิ่งจูงใจหรือผลตอบแทนแก่พนักงานแล้วด้วย ว่า ไม่มีลักษณะส่งเสริมให้พนักงานกระทำไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งเป้าหมายยอดขายของบริษัทไว้สูงเกินความเป็นจริง จนทำให้เกิดแรงจูงใจในการตกแต่งตัวเลขยอดขาย เป็นต้น	✓		บริษัทมีการติดตามผลการปฏิบัติงานและงบประมาณต่างๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมาย และมีการทบทวนเป้าหมาย ตลอดจนผลตอบแทนของพนักงาน เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริง
8.3 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาและสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับโอกาสในการเกิดทุจริต และมาตรการที่บริษัทดำเนินการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขการทุจริต	✓		ฝ่ายตรวจสอบภายในรายงานผลการประเมินความเสี่ยง แผนการตรวจสอบภายในประจำปี/ และมาตรการบริหารความเสี่ยง และความเสี่ยงที่เหลืออยู่จากการปฏิบัติงานตามแผน โดยเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัท

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
8.4 บริษัทได้สื่อสารให้พนักงานทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติ ที่กำหนดไว้	✓		แผนบริหารความเสี่ยงได้มีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์โดย การประชุมระดับผู้บริหารและหัวหน้างาน เพื่อให้รับทราบ และนำไปปฏิบัติและมีการติดตามผล และทบทวนอย่าง สม่ำเสมอ

9. องค์กรสามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
9.1 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุม ภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอ แล้ว	✓		บริษัทมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยคณะ ผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยจาก ภายนอกองค์กร และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ นโยบาย การควบคุมภายใน และรายงาน ทางการเงิน คณะกรรมการบริหารจะมีการทบทวนเป้าหมาย บประมาณ คู่มือการปฏิบัติงานและระเบียบต่างๆและ นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท
9.2 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุม ภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอ แล้ว	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 9.1
9.3 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และ รายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 9.1

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)	
---	--

10. องค์กรมีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
10.1 มาตรการควบคุมของบริษัทมีความเหมาะสมกับความเสี่ยง และลักษณะเฉพาะขององค์กร เช่น สภาพแวดล้อม ความซับซ้อนของงาน ลักษณะงาน ขอบเขตการดำเนินงาน รวมถึงลักษณะเฉพาะอื่น ๆ	✓		บริษัทมีการประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบ/ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และกำหนดมาตรการในการควบคุม/ กำหนดแผนบริหารจัดการความเสี่ยงตามความเหมาะสมกับลักษณะความเสี่ยงขององค์กร
10.2 บริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และครอบคลุมกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น มีนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และลำดับขั้นการอนุมัติของผู้บริหารในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน รัดกุม เพื่อให้สามารถป้องกันการทุจริตได้ เช่น มีการกำหนดขนาดวงเงินและอำนาจอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับ ขั้นตอนในการอนุมัติโครงการลงทุน ขั้นตอนการจัดซื้อและวิธีการคัดเลือกผู้ขาย การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการตัดสินใจจัดซื้อ ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ หรือ การเบิกใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น โดยได้จัดให้มีกระบวนการสำหรับกรณีต่าง ๆ ดังนี้ 10.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและสอบทานการทำรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ 10.2.2 กรณีที่บริษัทอนุมัติธุรกรรมหรือทำสัญญากับผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่มีผลผูกพันบริษัทในระยะยาวไปแล้ว เช่น การทำสัญญาซื้อขายสินค้า การให้กู้ยืม การค้ำประกัน บริษัทได้ติดตามให้มั่นใจแล้วว่า มีการปฏิบัติเป็นไปตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ตลอดระยะเวลาที่มีผลผูกพันบริษัท เช่น ติดตามการชำระคืนหนี้ตามกำหนด หรือมีการทบทวนความเหมาะสมของสัญญา เป็นต้น	✓		บริษัทมีการจัดทำคู่มือระเบียบการปฏิบัติงานแต่ละหน่วยงานและทุกระดับขององค์กร โดยกิจกรรมการควบคุมบริษัทมีทั้ง - การควบคุมแบบป้องกัน (Preventive) เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ / การกำหนดรหัส/ การฝึกอบรม - การควบคุมแบบค้นพบ (Detective) เช่น การตรวจนับ การยืนยันยอด รายงานการสอบทานและรายงานข้อผิดพลาด - การควบคุมแบบแก้ไข (Corrective) เช่น การกระทบยอดบัญชี การตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขและผลผูกพันตามสัญญาทั้งระยะสั้นและระยะยาว บริษัทมีคู่มืออำนาจดำเนินการ ซึ่งได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติรายการต่างๆไว้อย่างชัดเจน ทั้งในระดับคณะกรรมการบริษัทและระดับคณะกรรมการบริหาร ครอบคลุมระดับการปฏิบัติงานทุกระบบงาน ส่วน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
			รายการที่สำคัญมีการกำหนดอำนาจอนุมัติไว้ตามวงเงินที่บริษัทกำหนด บริษัทมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและติดตามรายการระหว่างกัน รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องให้มีความถูกต้องครบถ้วนอย่างสม่ำเสมอ
10.3 บริษัทกำหนดให้มีการควบคุมภายในมีความหลากหลายอย่างเหมาะสม เช่น การควบคุมแบบ Manual และ Automated หรือการควบคุมแบบป้องกันและติดตาม	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 10.2
10.4 บริษัทกำหนดให้มีการควบคุมภายในในทุกระดับขององค์กร เช่น ทั้งระดับกลุ่มบริษัท หน่วยธุรกิจ สายงาน ฝ่ายงาน แผนก หรือกระบวนการ	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 10.2
10.5 บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน 3 ด้านต่อไปนี้ ออกจากกันโดยเด็ดขาด เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กล่าวคือ (1) หน้าที่อนุมัติ (2) หน้าที่บันทึกรายการบัญชีและข้อมูลสารสนเทศ และ (3) หน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สิน	✓		บริษัทมีคู่มือระเบียบการปฏิบัติงาน/ คู่มืออำนาจดำเนินการ และกำหนดหน้าที่การทำงาน(Job Description) ของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานอย่างชัดเจน ตลอดจนมีตารางอำนาจการอนุมัติไว้ในแต่ละระดับเพื่อใช้พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องของรายการ

11. องค์การเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้วยระบบเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
11.1 บริษัทควรกำหนดความเกี่ยวข้องกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกระบวนการปฏิบัติงานและการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ	✓		บริษัทได้ว่าจ้างบริษัท เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศเพื่อควบคุมดูแลระบบ Infrastructure และการบำรุงรักษาระบบ บริษัทกำหนดรหัสผ่าน และติดตั้งระบบ Firewall เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญโดยไม่ได้รับอนุญาต

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
11.2 บริษัทควรกำหนดการควบคุมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 11.1
11.3 บริษัทควรกำหนดการควบคุมด้านความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 11.1
11.4 บริษัทควรกำหนดการควบคุมกระบวนการได้มา การพัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 11.1

12. องค์กรจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้นโยบายที่กำหนดไว้นั้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
12.1 บริษัทมีนโยบายที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การทำธุรกรรมของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เช่น ข้อบังคับของบริษัท เกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกณฑ์ของสำนักงาน ฯลฯ เพื่อป้องกันการหาโอกาสหรือนำผลประโยชน์ของบริษัทไปใช้ส่วนตัว	✓		บริษัทมีการกำหนดนโยบายในการทำรายการระหว่างกัน/บุคคลที่เกี่ยวข้องกันและนโยบายรายจ่ายเกี่ยวกับการลงทุน ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือของสำนักงานคณะกรรมการกำกับตลาดทุน (ก.ล.ต.) ซึ่งรายการดังกล่าวต้องผ่านการอนุมัติจาก คณะกรรมการบริษัท โดยกำหนดไว้ในคู่มืออำนาจดำเนินการอย่างชัดเจน
12.2 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมกระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมนั้น	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 12.1
12.3 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ และพิจารณาโดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arms' length basis)	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 12.1
12.4 บริษัทมีกระบวนการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม รวมทั้งกำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัทแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร ในบริษัทย่อยหรือร่วมนั้น ถือปฏิบัติ (หากบริษัทไม่มีเงิน			

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
ลงทุนในบริษัทย่อยหรือ บริษัทร่วมไม่ต้องตอบข้อนี้)			
12.5 บริษัทกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำนโยบายและกระบวนการ ไปปฏิบัติโดยผู้บริหารและพนักงาน	✓		บริษัทระบุอยู่ในหน้าที่และความรับผิดชอบ (Job Description) ของแต่ละหน่วยงาน ทั้งระดับบริหารและพนักงาน
12.6 นโยบายและกระบวนการปฏิบัติของบริษัทได้รับการนำไปใช้ในเวลาที่เหมาะสม โดยบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการครอบคลุมกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาด ในการปฏิบัติงาน	✓		นโยบาย และคำสั่งต่างๆ บริษัทจะประกาศโดยติดที่บอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์ในผู้บริหารและพนักงานในองค์กรรับทราบ เพื่อให้นำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
12.7 บริษัททบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ	✓		บริษัทจะดำเนินการทบทวนนโยบาย และคู่มือการปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

13. องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
13.1 บริษัทกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน ทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร ที่มีคุณภาพ และเกี่ยวข้องต่องาน	✓		บริษัทใช้โปรแกรมบัญชี (Cosmic) ผ่านระบบโปรแกรม ERP โดยมีการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลจากแผนกต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
13.2 บริษัทพิจารณาทั้งต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงปริมาณและความถูกต้องของข้อมูล	✓		บริษัทมีการพิจารณาต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้ระบบสารสนเทศและความเชื่อถือได้ของข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร
13.3 บริษัทดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการมีข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ ตัวอย่างข้อมูลที่สำคัญ เช่น รายละเอียดของเรื่องที่เสนอ ให้พิจารณา เหตุผล ผลกระทบต่อบริษัท ทางเลือกต่าง ๆ	✓		บริษัทมีการจัดเตรียมรายละเอียดข้อมูลที่สำคัญต่างๆ เพื่อให้คณะกรรมการใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่นำเสนอทุกไตรมาส
13.4 บริษัทดำเนินการเพื่อให้กรรมการบริษัทได้รับหนังสือนัดประชุมหรือเอกสารประกอบการประชุมที่ระบุข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอต่อการพิจารณาก่อนการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อยภายในระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด	✓		บริษัทได้ดำเนินการส่งเอกสารหนังสือเชิญประชุมพร้อมกับเอกสารประกอบการประชุม/ หรือส่งทาง email ก่อนการประชุมภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
13.5 บริษัทดำเนินการเพื่อให้รายงานการประชุมคณะกรรมการมีรายละเอียดตามควร เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังเกี่ยวกับความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการแต่ละราย เช่น การบันทึกข้อซักถามของกรรมการ ความเห็นหรือข้อสังเกตของกรรมการในเรื่องที่พิจารณา ความเห็นของกรรมการรายที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่เสนอพร้อมเหตุผล เป็นต้น	✓		บริษัทประชุมคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบและอื่นๆ บริษัทมีการจัดทำบันทึกรายงานการประชุมโดยเลขานุการฯ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย โดยมีวาระการประชุมและรายละเอียดการประชุม เช่น ข้อซักถาม ข้อสังเกต ความเห็น ข้อเสนอแนะ มติที่ประชุม และผลการติดตามการประชุมในครั้งก่อน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
13.6 บริษัทมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 13.6.1 มีการจัดเก็บเอกสารสำคัญ ไว้อย่างครบถ้วนเป็นหมวดหมู่ 13.6.2 กรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบภายในว่ามีข้อบกพร่อง ในการควบคุมภายใน บริษัทได้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นอย่างครบถ้วนแล้ว	✓ ✓		บริษัทกำหนดสถานที่เพื่อใช้สำหรับจัดเก็บเอกสารดังกล่าว ผู้รับการตรวจสอบต้องดำเนินการชี้แจงและแก้ไข ข้อบกพร่องหรือหามาตรการเพื่อป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้น ซ้ำในหน่วยงาน พร้อมกับแจ้งให้ผู้บริหารหน่วยงานรับทราบ ผลการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

14. องค์กรสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการไปได้ตามที่วางไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
14.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน	✓		บริษัทมีช่องทางการสื่อสารข้อมูลภายในดังนี้ ผ่านช่องทางการประชุม/ การรับส่ง email / ประชาสัมพันธ์โดยการติดบอร์ด/ และสื่อสารโดยตรงกับหน่วยงานนั้นๆ
14.2 บริษัทมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญถึงคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ และ คณะกรรมการบริษัทสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือสอบถามรายการต่าง ๆ ตามที่ต้องการ เช่น การกำหนดบุคคลที่เป็นศูนย์ติดต่อเพื่อให้สามารถติดต่อขอข้อมูลอื่นนอกจากที่ได้รับจากผู้บริหาร รวมทั้งการติดต่อสอบถามข้อมูลจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน การจัดประชุมระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารตามที่คณะกรรมการร้องขอ การจัดกิจกรรมพบปะหารือระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารนอกเหนือจากการประชุมคณะกรรมการ เป็นต้น	✓		- เลขานุการบริษัท และเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นผู้ประสานงานและรับส่งข้อมูลต่างๆ รวมถึงข้อมูลที่คณะกรรมการร้องขอเป็นกรณีพิเศษ - การติดต่อกับผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน คณะกรรมการสามารถติดต่อได้โดยตรงหรือติดต่อผ่านเลขานุการฯ - คณะกรรมการ ผู้บริหารได้มีการพบปะพูดคุยกัน นอกเหนือจากการประชุมอย่างสม่ำเสมอทาง Line
14.3 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ภายในบริษัทสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริตภายในบริษัท (whistle-blower hotline) ได้อย่างปลอดภัย	✓		บริษัทมีช่องทางการสื่อสารพิเศษและช่องทางลับเพื่อแจ้งเบาะแสดังนี้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
			ส่ง email ถึงรองกรรมการผู้จัดการ, เลขานุการบริษัท, โทรศัพท์ถึงฝ่ายตรวจสอบภายใน/ หรือสื่อสารทาง Website / ส่งจดหมายถึงกรรมการตรวจสอบ/ กล้องแสดงความคิดเห็นฯ

15. องค์กรได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
15.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน เช่น จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น	✓		บริษัทแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ และประสานงานให้ข้อมูลกับนักลงทุนภายนอกองค์กร และมี Website สำหรับสอบถามข้อมูลนักลงทุน
15.2 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริต (Whistle-Blower Hotline) แก่บริษัทได้อย่างปลอดภัย	✓		บริษัทมีช่องทางให้สามารถแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเบาะแสการฉ้อฉลหรือทุจริตดังนี้ ช่องทาง email/ website บริษัท/ ส่งจดหมายลงทะเบียนถึงกรรมการตรวจสอบ/ โทรศัพท์

ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

16. องค์กรติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในยังดำเนินไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
16.1 บริษัทจัดให้มีกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและข้อกำหนดห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ เช่น กำหนดให้แต่ละส่วนงานติดตามการปฏิบัติ และรายงานผู้บังคับบัญชา หรือมอบหมายให้หน่วยงานตรวจสอบภายในติดตามการปฏิบัติ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 1.3
16.2 บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้ โดยการประเมินตนเอง และ/หรือการประเมินอิสระโดยผู้ตรวจสอบภายใน	✓		บริษัทมีการจัดทำแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในโดยฝ่ายตรวจสอบภายในบริษัท
16.3 ความถี่ในการติดตามและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริษัท	✓		ฝ่ายตรวจสอบภายในมีการติดตามและประเมินผลการตรวจสอบภายในทุกไตรมาสเพื่อรายงานคณะกรรมการตรวจสอบ
16.4 ดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ	✓		อ้างอิงตามคำอธิบายข้อ 16.3
16.5 บริษัทกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	✓		โครงสร้างขององค์กรกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และมีความเป็นอิสระในด้านการรายงานผลการตรวจสอบภายใน
16.6 บริษัทส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, IIA)	✓		ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากลด้านการตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ

17. องค์การประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการตามความเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
17.1 บริษัทประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน และดำเนินการเพื่อติดตามแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ หากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแตกต่างจากเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ	✓		บริษัทมีการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในโดยผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท โดยรายงานผลการตรวจสอบและผลการติดตามแก้ไขข้อปัญหาต่างๆทุกไตรมาส
17.2 บริษัทมีนโยบายการรายงาน ดังนี้ 17.2.1 ฝ่ายบริหารต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทโดยพลัน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ผิดปกติดื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ 17.2.2 รายงานข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ พร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหา (แม้ว่าจะได้เริ่มดำเนินการจัดการแล้ว) ต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาภายในระยะเวลาอันควร 17.2.3 รายงานความคืบหน้าในการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ	✓ ✓ ✓		บริษัทมีนโยบายกำหนดให้ฝ่ายบริหารรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทโดยเร็ว ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีการทุจริต การฝ่าฝืนกฎหมาย หรือการกระทำที่อาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัท และบริษัทมีการรายงานข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ พร้อมแนวทางในการแก้ไข พร้อมกับรายงานผลการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว ต่อคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบโดยฝ่ายตรวจสอบภายในและฝ่ายบริหารบริษัท